

UNRRA

191

Presents Glasenbach

Journal

Nr. 21

MILIEU
ZINIE

Glasenbacho Lietuvių Kolonijos Savaitinis Laikraštis.

Glasenbachas, 1946 m. vasario 2 d.

RUSKŪNŲ VASARIO 16 - tai.

Lietuvos Nepriklausomybės šventė, - Vasario 16 - toji, yra jau čia pat. Ta šventė mes rengiamės iškilmingai ir turiningai paminėti. Rytanės ją švęsdami, pasirodyti ir kitatuočiams - mūsų šventės svečiams. Viešas pasirodymas scenoje pareikalauja iš mūsų labai daug darbo. Esame, palyginus, mažą koloniją, todėl ir tinkamų žmonių atranka bet kokiam scenos pasirodymui yra labai ribota. Todėl tenka pasirengti iš to ką turime. Norima rimto pagrindo teisintis, kad niekad nedainuota chore, kad nei karta gyvenimo, nei didinto scenoje arba niekad neteko jokių rankdarbių dirbti. Beikalbinga tik padirbėti.

Yra suprantama, kad Vasario 16 - tos šventės pasirengimui turime paskirti daug darbo ir laiko. Turint dėmesyje tai, kad choro ir tauti-

nio ansamblio daugumą sudaro dirbantieji asmenys, turėsime pripažinti tiems mūsų tautiečiams - šms, kurie, grįžę iš darbo, dar kasdien po tris keturias valandas skiria chorui ir repeticijoms, didelį dėkingumą ir pagarbą. Tenka tik palinkėti jiems ištvėrėms iki galutinio tikslo - pasirodymo scenoje arba rankdarbiu perodoje.

Atskirų kolektyvų vadovai, kurie reprezentuos mūsų šventėje lietuviškoji meną, turi dar daugiau darbo ir atsakomybės. Kolektyvų nariai turi juos suprasti ir savo neįraušingumu neapsunkinti jų darbo. Nepriileiskime prie to, kad, pavyzdžiui, choro arba ansamblio vadovas turėtų eiti po kambarius ir kiekvieną atskirai maldauti atvykti į repeticijoje. Nepriklausomybės šventei, pasiruoškime tinkamai!

Ant, K.

UNO SUVEŽIAVIMO SAVAITINĖ APŽVALGA.

Sie savaitę UNO suvažiavimas tęsė savo darbą toliau.

Antradieni buvo Saugumo Tarybos viešbalsiai pasiūlytas UNO gen. sekretoriumiu Norvegų užsienių reikalų ministras Trygvie Lie Be jo kandidatais buvo JAV pasiūlyta Kanados pasiuntinys Anali - jai Lester Perasson ir iš SSSR puses Jugoslavų pasiuntinys Va - singtono Simio ir Lenkų užsienių reikalų ministras Rzymovski.

Ta pačia diena UNO komitetas socialiniais ir kultūriniais klausimais svarstė pabėgėlių Europoje klausimą. Jugoslavijos delegatas buvo nuomonės, kad bent jau klausimas nėra svarbiausias reikšmės. Daugelis tu, kurių sugrąžinimas nebūvo galimas, yra antide - mokratiniai elementai, ar net ka - ro nusikaltėliai. Jis pasiūlo, kad asmenis, kurie nenorės nustatytu laiku pasinaudoti kvietimu grįžti į Tėvynę, neteikti jokios paramos. Anglų užsienių reikalų ministro pavaduotojas Noel Baker anglų delegacijos vardu labai smarkiai pasipriešino Jugoslavų delegacijos nuomoni ir pabrėžė, kad pabėgėlių klausimas esąs ne - paprastas didelis reikšmės. Ro - nis Roosevelt JAV vardu paremė britų nusistatymą, taip pat ir o - landų atstovas Sassch, kuris mano, kad kiekvienas iš Tėvynes žmo - gus turi pats išsprendi, ar jis nori ar ne i savo kraštą sugrįžti net ir tuo atveiliu, jei jis , kaip karo nusikaltėlis, priva - lėtu būdu išduotas. Jei krašto valdžias, kuriame pabėgėlis yra radęs sau prieglaudą, nenor tu jo toliau išlaikyti ar dėl teutinių saugumo ar ūkinių sunkumų, tai privale tarptautinė organizacija, kuri specialiai šiam tikslui tu -

ri būti įkurta, rūpintis tokiu žmonių apgyvendinimu. Ši orga - nizacija privaletu glaudžiai dirbti su UNO ir Santarvini - ku okupacinėmis jėgomis. Ši nu - tarima be to pėrėmi Kanada, Len - kija, Belgija, Olandija,

Jurgdinis UNO komitetas pa - siryžo paskelbti sekanti genera - linio susirinkimo chartos para - grafa:

" Generalinis Susirinkimas prašo generalini sekretoriu tai ka nylinciu, nefašistiniu vals - tybiu vyriausybes, kurios nera UNO nariai, pakviesti atsiusti sutikimus UNO istojimo tikslu. Žodžiai " nefašistiniu " bu vo Pėmonos ir Ukrainos pasiulynu itarpti. Pirmoji vietoje si pa - kvietimas yra nukryptas prieš Franko Ispanija.

Trečiadieni buvo generalinia - mi suveziavimo septyniais bal - sois prieš tris buvo nutarta pri - imti i UNO socialine ir ūkinę k - komisija Pastulina Profesiniu Sejungu Organizacija.

Vis dar sie savaitę dnesio centre stovi Irano klausimas. Jungtiniu Tautu Saugumo Taryba nutare si ginca uzbaigti lai - dziant, kaip SSSR uzsienių rei - kala komisaro p vaduotojas Vis - iuskius pasiule b tarpiskai tar - tis abejoms pusoms Saugumo Ta - ryba tačiau pasilikta ta isd kie - kvienam metu reikalauti žiniu, ar i pasitarimu tige. Jei galu gėla susitarimo nabus pasi kta, tada UNO imsis si r ikala pati tvarkyti.

Šis nutarimas buvo keturiu valandų ginčo davinys, kuris p - grindiniai susidejo iš žodziu

svaidinasi tarp Sovietų atstovo Višinskio ir Britų užsienio reikalų ministro Bevin. Višinskis stengiasi pasiekti, kad Ireno klausymas būtų ištrauktas iš UNO darbotvarkės. Jis sako, kad " Jei Taryba trokšta tinkamo šio klausymo išsprendimo, tai galėtų leistis betarpiškai abiejoms pusėms tartis".

Britų užsienio reikalų ministras Ernest Bevin pastebėjo, kai Višinskis buvo savo išvedžiojimus jau pabaigęs, jis nesąs už tai, kad Saugumo Taryba išleistų iš savo rankų rusų - persų konflikto svarstymą; ji tai priverstų pasilaikyti ir toliu savo dienotvarkėje. Britu vyriausybė, mano jis, negalima padaryti jokio priekaišta, jei ji ši įvyki laikė nervų karo dalimi. Bevin ši nervų karo apgailėstavo, ir tarsi toliau: " Jei Didžioji Britanija turėtų koki nors ginčą su betkokia neža tautela, tada ji tik sveikintu, jei ši gaza valstybė sauktusi ginčo išspindimui saugumo tarybos. Didžioji Britanija paremia Persiją reikalaujant teisingai tvarkyti savo vidaus reikalus nesinaisgant trečiajam. Bevin pareiškė vilti, kad Rusija laikysis šio dėsnių.

Šie britu nuomone vicis - kai pareina amerikiečių atstovas Edvard Stettinius jun. Prancūzų užsienio reikalų ministres Bidault ir Lenkijos atstovai.

Ketvirtadieni buvo visai paskelbta, jog vadovaujen -

čios UNO suvažiavimo esmę - bes nutarė Jungtinių Tautų suvažiavime užbaigti kovo 9 dieną.

A. V.

KARAS NEBAVĖ TAIKOS

Politinę pasaulio padėtis po antrojo pasaulinio karo yra labai sunki ir niūni. Karo veiksmai rūtilo, bet iš dabartinės situacijos atrodo, kad ginklai buvo lyg ir perenksti padėti - toks yra vienas suos kraštuose, o ypatingai Europoje, politinis chaosas ir tokis yra daugybė neišspręstų problemų. Diena iš dienos vis daugiau ryškėja dviejų priešingų idealogijų - bolševizmo ir demokratijos priešingumai ir interesai. Kovai prieš nacional-socializmą, kuris sukelė karą šios idealogijos buvo susijunge, bet, šiai kovai pasibaigus, pasirodė, kad ir nugalėtojai negali sutarti ir vis daugiau išsiskiria i du pasaulius.

Pirmieji nesutabino ženklai jau pasirodė Potsdano konferencijoje. Visas pasaulis kreipė į šią " Trijų Didžiųjų " konferenciją didžiausią dėmesį nanydėmas, kad joje bus apipavidalintas politinis Europos vidaus išsprendžiant visus didžiuosius klausimus, kurie neduoda Europos tautoms ramaus ir taikingo gyvenimo. Bet, deja, Potsdano konferencija susitiko su kliūtimis, kurios nebuvo įveiktos, bet tik buvo nutarta pavesti visa tai išspręsti penkių didžiųjų valstybių užsienio rei-

(t a s a i s 3 p s l .)

KALB ministerių Paryžiai. Tačiau, jei nesusitarė "Trys Didieji", tai, kaip ir buvo galima laukti, nieko gero nedėvė ir užsienių reikalų ministrų konferencija, kuri net ištiesa nenasi posėdžiavo Londone. Su psinizmu tada Londono ir New Jerko spauda konsultavo, kad pasaulis dalosi į du skirtingus blokus.

Po Londono konferencijos buvo manoma, kad vel susitiks "Trys Didieji". Tačiau Trumanas Atlece ir Stalinas nesusitiko. Jų vieton šių metu sausio mėnesio pradžioje Maskvoje susitiko trys užsienių reikalų ministrai. Iš šio susitikimo gal idoniausia yra tai, kad buvo nutarta gegužės mėnesi Paryžiuje susaukti Taikos Konferencija. Bet šiuo metu vykstančio Sąjunginių Tautų Organizacijos generalinio susirinkimo dvasia ir darbų rezultatai verčia rintai pabaigoti, ar galės paskirtu laikui įvykti Taikos Konferencija. Juk reikalinga yra, kad trys didieji alijantai, o tiksliau pasakius tie du skirtingi blokai - bolševizmas ir demokratija, iš anksto susitartu sutvarkyti pasaulio politiką pagal tuos pasižadėjimus, kurie buvo Sąjunginams Tautoms duoti karo metu ir paskelbti Atlanto Chartoje bei Tcherano ir Jaltos nutarimais.

Amerika ir Anglija perdo iš savo pusės kuomet didžiausius norus ir pastangas susitarti

ir išpildyti savo pasižadėjimus, bet antrasis partneris - Sovietų Sąjunga - yra nesutariančias. Jis nori vi suose karo metu užintuosą krastuose įvesti savo režimą, kuris yra griežtai priešingas visoms tomis laisvoms kurios buvo aiškiai pabrėžtos Atlanto Chartos deklaracijose. Nuo jų Vokėrų demokratijos ir dabar nei žingsnio neatšitrukia ir jokio kompromiso nedaro. Didieji Amerikos ir Anglijos politikos vyrai jau ne kartą yra oficialiai pareiškę, kad tie idealai dėl kurių į kraistijoje sąjunginams tautos turės būti išgyvendinti. Jei tie idealai yra šie: jokia tauta negali būti pavargta, kvičias krestas pats laisvai apsisprendžia dėl savo viduines politikos, niekur negali būti diktatuos, niekur negali būti tikrinama, o džio, spaudos ir politinių pažiūru laisves suvaržymu. Pagal tai Sovietų Sąjungai turėtu aplaisti Baltijos krestus, Lenkija, Čekoslovakija, Padunijos valstybes ir t.t. O su tuo bolševikai, kaip jau aiškiai pėsirodė, jokių būdu nenori sutikti.

Karo pasibaigo, bet taikos nėra. Tebelai komos su mobilizuotos kariuomenės ir kalami nauji ginklai. Atėitis parodys, kas suteiks žmoniškai tikrą taiką - konferencijos ar ginklai. Ant. K.

Jo Šventenybė Pijus XII at-
aučia lietuvius trentinius.

L.S.
Secretaria di Stato
di Sua Santità
Nr. 5690/45

Iš Vatikano. Runo 1945.

16.

Jo Ekselencija Kauno Arkivys-
upas Juozapas Skvircekas yra
avęs iš Vatikano toki oficialu
u raštą:

P.T.

Apastalinė Nuncijatura Sve-
tarijoje persiuntė Jo Šventeny-
bi Popiežiui Jūsų ir Jūsų Pa-
albininko, taip pat ir Vilka-
uskie Vyskupo Auxiliaro šių m-
lapės 19 dienos laiška, lie-
danti lietuvių trentiniu Vo-
tetiijoje padėti.

Sv. Tevas nors jau iš kitur
inojo nclaininga ir prislegta
u likima, tačiau Jūsų aprašy-
os nelaimės negalėjo skeityti
nepajusdamas naujo širdies
skausmo. Todėl Sv. Tevas, savo
teviskos meilės skatinamas, da-
rė ir tebedaro visus zygius,
cick tat yra jo galioje, kad
jams padetu.

Jo Šventenybe turėjo nemaža
iziaugsme, gavęs iš Jūsų žinia
kad tu geru kataliku tikejinas
nelaimėje ne tik nesunažėjo,
bet dar nei dar tvirtėje ir, Vo
kictijos Vyskupu padedami Jūsų
tauticiai trentiniai naudoja-
si savų kunigu lietuvių kalba
taikianu religiniu pobarnavinu

Vyriausias Baznycios Ganyto-
jas visuomet ir visiems Jo ny-
liniems katalikams teikia savo

padrasinimus, kad jie tvirtai
nugalētu visus šiu laikų žiaū-
rumus ir netikrumus, nes Die-
vas neapleidžia nei vieno, ku-
ris pats nuo jo nenutolsta, o
teisingiesiems, slapčia ruošia
nematomu ir puikiu dovanu.

Šventas Tevas nors rūpinasi
visais savo sūnumis, bet dar
labiau rūpinasi tais, kuriems
tenka skaudžiau kentėti.

Gi kunigams, vienuoliams,
vienuolėms, jauniems levi-
tams, kurie turėjo palikti sa-
vo Tėvynę, Sv. Tevas teiskia
teviskos meilės jausmus ir pa-
gaidavima, kad jie maldomis,
pavyzdžiu, darbais iš vieno
citu su savaisiais, ir kad i-
skurda bei varga patekusiems
padetu kilti.

Pagaliau, visiems auksciau
ninetiems, visu virna Jums ir
Jūsų dvicens Vyskupams Sv. Te-
vas meilingai sutcikia apaš-
taliskaji laiminima, dangaus
pagalbos laida.

Licku su tinkama pagarba
Jums palankiausias

Dominkas Tardini

Jo Ekselencijai
Kauno Arkivyskupui
Juozapui Skvircekiui

(Iš Müncheno "Naujasis
Gyvenimas")

Sunkū be jūsu, teviskos arinei
Pilni žienkoniū po puspin rugiu,
O pakaly Rūpintojėlis rymo
Ir saugo jus, ir saugo jus -
regiu.

---+---+---+---+---+---+---+---+---+---

Māsiņš Māksietis

Su triuksnu atsidēra mokykles durys, ir vaikai kaip petrakā pasilcīdo nāro pas savo grās nāmas valgyti karstu blynu. Miestelis, kuris atrod priekš kelias valānās līg ismirās, dabar, atrod, līg ir paguvjō. Vaikai nāišsi preciviam po kōjēnis stovinejo priekš krautuvju langu, ir garsici sukavo.

Is mokyklos išējo senās mokytojas ir šunkiū pāwargusiu žingsniu, kažkō vienas pats kalbdānas, ējo i nānus. Mokyklos sargās pasicimē sluota, išslāva visus kambarius, uzrakino duris ir nūējo i savo butā. Saulē panāžu witosi uz miestelio langu ir kambariēsē dārcsi tansu. Mokykloj buvo tylu ir tūscia. Staiga kažkōs prēdcjō garsici warkti. Senukē lēntā, kuri bēwēik jau snēusti buvo prādējusi, nepatēnkinta žwiltērejo i juodū suclū eilēs, ir pānētē ant wiēno suoļo Sakalēli, kuri nāžēsis Jonukas buvo uziršēs. Skuduras, su kuriuo visuomet mokytojas slūostydwō lēntā poklāusō :
 Nā, ko tu warki, Sakalēli?... Sakalēlis grōu dziai atsiduso ir tik tiek tēpāsākē : " Warkiu tōdēl, kad Jonukas nēturs dabar is kō mokytis, ir rytoj nētōkēs pānōku"... Lēntā tik susijukē, ir pāsēkē : " O tēgu visuomet atydziau pasiziūri i nānus bēskub dānas."

Ir is tikruju, kai kitē diēnā wāikai sujō i mokyklā, Jonukas gēwō dū, nēs nāko nētōkējo...

Trumpas politinės žinios

Pagalba Vengrijai.

UNRR-os Centralinis Komite-
tas paskyrė viena milijona
svarų Vengrijos sveikatos re-
kalams. Iš tos sumos Vengri-
jaibus teikiami vaistai ir
butiniausi maisto produktai
vaikams ir nesoloms moterims.
Be to, UNRRA greitu laiku nu-
sius į Vengriją savo specia-
liu atstovu ištirti vengrinų
ligų problemą.

Tito isvare vokiecius.

Pagal oficialiu istaigu
pranesimus, laikotaryyje pas-
kutiniu desinties dienu i V
Viena buvo atvešta iki 3.000
vokieciu tautybes Jugoslavi-
jos pilicciu, kurie prievar-
ta buvo is ten isvaryti. Is-
trentieji pasakoja, kad jien
buvo isakyta per 15 minuciu
apleisti savo gyvenamiasias
vietas ir tik su mazais pa-
kietais atvykti i pakrovimo
stotis. Pracs tai is ju buvo
atintas visas turtas. Tie bu-
vo sugrusti prekinuosc rago-
nuose ir keliuoncje gavo tik
duonos ir vandens. Viename
transporto traukinyje is Da-
do ir Salcio mire 6 zmones.

Austru laikrasciai su pa-
sipiktinimu aprasc tokk nez-
moniška Tito valdzios elgesi
su vokieciu tautybes zmon-
mis. Gi Austrijos alijantu
karinei valdziai toks Tito
valdzios vokieciu repatrija-
vimas is Jugoslavijos, apic
tai nieko is anksto nepran-
tant sudaro dideliu sunkumu.

Anglija nesutiko nutrauk-
ti santykius su Franko Ispa-
nija.

Prancuziu vyriausybc buvo

pasiuliusi Anglijai nutraukti
diplomatinius santykius su
generolo Franko Ispanija, ta-
ciau Anglijos vyriausybc sita
pasiulina atmesti. Anglijos vy-
riausybc Ispanijos atzvilgiu
veda tokia pacia politika, kaip
ir buvusi Churchillio vyriau-
sybc, bei Jungtincs Amerikos
Valstybes.

Montgomery - Didziosies
Britanijos gener. Stabo Virsi-
ninkas.

Karo Ministerija prancse,
kad karalius patvirtine marsa-
la Sir Bernard Montgomery pas-
kyrina Didziosios Britanijos
generalinio stabo virsininku.
Marsalas Montgomery sias pa-
reigas prades citi nuo 1946m.
birzelio 26 dienos.

Franko susitiks su sosto
ipedinu.

Ispanijos sosto ipedinio pa-
tarejas prancse, kad sios sa-
vaites pabaigoje i Portugali-
ja atvyks Don Juan. Jis, spe-
jana, susitiks prie Ispanijos
- Portugaliijos sichos su gen-
Franko pasitarinui del monar-
chijos atstatymo Ispanijojec.

Nacionalizuota anglies
pramone.

Anglijos zemieji ruma 359
balsais prieš 182 prieše pir-
maji darbicciu vyriausybes su-
valstybinio istatyma, kuriuo
visos akmuos anglies imones,
perimamos is privaciai savinin-
ku valstybes nuosavyben.

Vengrija paskelbta
respublika.

Vengrijos parlamentas sau-
sio 30 diena paskelbc istaty-
na, kuriuo Vengrijojc ivedama
valstybes valdymo forma - res-
publika.

Rinkimų rezultatai Vokietijoje.

Percita sekmadienį amerikiečių okupuotoje Vokietijos dalyje įvyko rinkimai į vietos savivaldybes. Bavarijoje daugiausia balsu gavo krikščionių - socialistų partija, Hesenc krikščionių - demokratų partija. Antra vieta balsu daugumą gavo socialdemokratų partija, gi komunistai abiejose provincijose begavo tik 2% balsu.

Kandidatas į Vengrijos prezidento postą.

Mazujų tikininkų partija, kuri yra Vengrijoje didžiausia, nutarė dabartinį ministrą pirmininką Tildy šios partijos atstovą išstatyti kandidatū į Vengrijos prezidento postą. Vengrijos socialdemokratų ir komunistų partijos su Tildy kandidatūra sutiko.

Sudaryta naujoji Prancūzijos vyriausybė.

Sausio 26 dieną buvo paskelbtas naujos Prancūzijos vyriausybės sąrašas. Ji sastata sudaro trijų didžiųjų partijų atstovai. Į naująjį kabinetą įėjo: septyni socialistai, šeši komunistai, šeši katalikų liaudininkų partijos atstovai ir vienas nepartinis. Buvęs de Galle vyriausybės užsienio reikalų ministras George Bidault (katalikų partijos) paskirtas teisingumo ministru, tačiau dabartiniam UNO generaliniam susirinkimui jam ir toliau pavesta vadovauti Prancūzijos delegacijai. Naujasis karo ministras Francois Gay yra taip pat iš katalikų partijos.

Prancūzijos Tautinis Susirinkimas sausio 30 dieną parėškė naujai vyriausybei pasitikėjimą.

Čekoslovakija užmezgė santykius su Vatikanu.

Čekoslovakijos vyriausybė dr. Svarecnberga paskyrė pasiuntinui prie Švčtoje Sosto. Tuo yra atnaujinami Čekoslovakijos santykiai su Vatikanu, kurie nuo 1939 metų buvo nutraukti.

Austrija pasikėlė diplomatiniais pasiuntiniais su Sovietų Sąjunga.

Dabartinis maršalo Konjevo politinis patarėjas E. D. Kiseljev, paskirtas Sovietų Sąjungos pasiuntiniu Austrijai. Austrijos vyriausybė pasiuntiniu Sovietų Sąjungai paskyrė socialistą inžinieriu Waldbrunnert, kuris prieš karą 5 metus kaip inžinierius dirbo Urale. Sovietų Sąjungos vyriausybė su Waldbrunnertio paskyrimu sutiko.

Graikija prieš Albanijos įstojimą į UNO.

Graikijos delegacija generaliniam Sąjunginių Tautų susirinkimui užprotstavė prieš Albanijos prasyką įstoti į UNO organizaciją nariu. Anglijos vyriausybė remia Graikijos vyriausybės politiką.

Graikijos ministras pirmininkas Sophoulis praneša, kad jis gavo asmeninį užsienio reikalų ministrui Bevinui laiška, kuriuo išreikšiamas pasitenkinimas ir pasitikėjimas dabartine Graikijos vyriausybės politika. Tai įvyko tokiu metu, kada Sovietų Sąjungos vyriausybė ir visas bolševikų propagandos aparatas smarkiausiai puola dabartinę Graikijos vyriausybės politiką, išvaadinant ją teroristine, fašistine ir t.t.